

Wycieczka nr 199

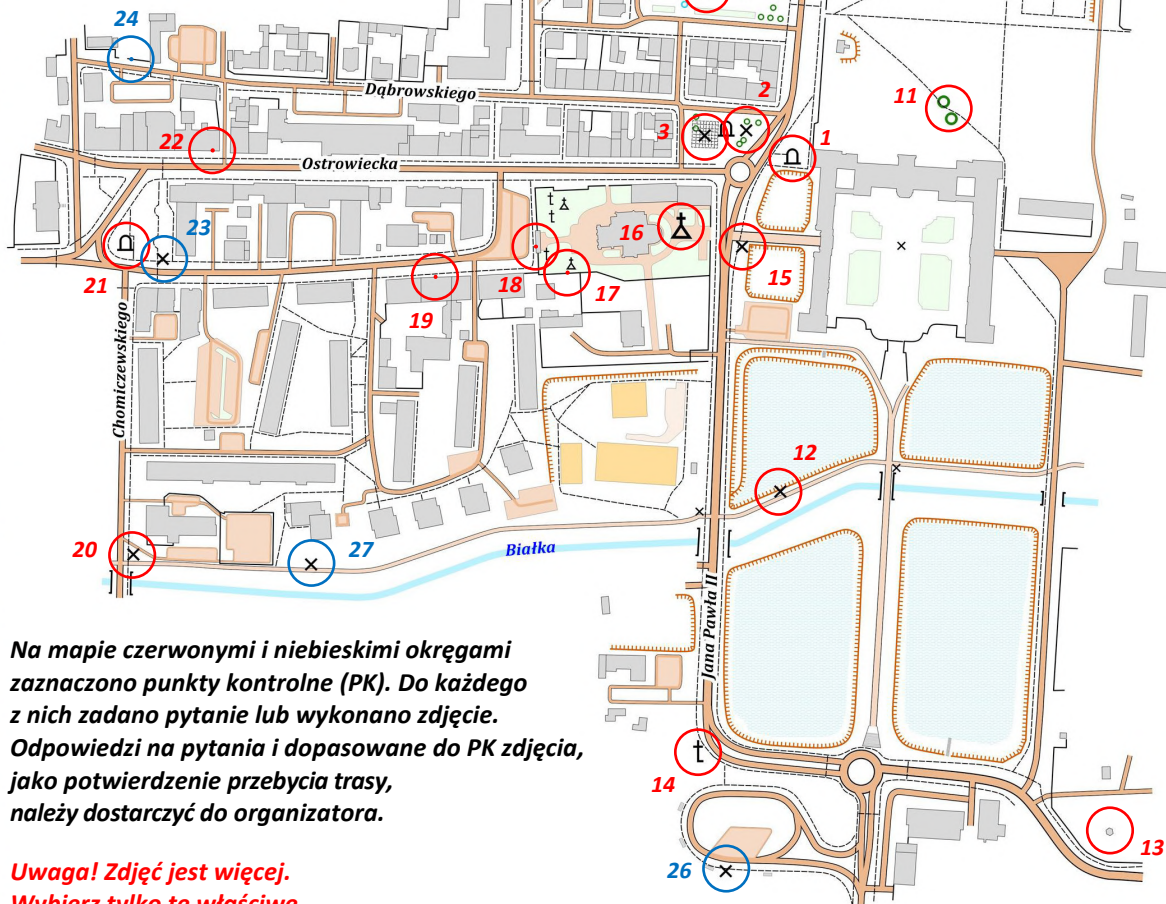
Z Dreptusiem po Radzynie Podlaskim

W mieście misia

Prawie do końca XIV wieku tereny, na których leży obecny Radzyń Podlaski, były narażone na ciągłe najazdy, głównie Litwinów, co nie sprzyjało stałemu osadnictwu. To zmieniło się po objęciu polskiego tronu przez Władysława Jagiełłę, który w latach 20. XV w. nadał „pustkę nad rzeką Białką” rodowi Cebulków. Rozwój osady był możliwy dzięki korzystnemu położeniu przy drodze wiodącej z Międzyrzecza do Kocka i Czemiernik oraz przy drodze z Parczewa do Łukowa. Wkrótce stanął tu drewniany kościół i erygowano parafię (1456) w Kozirynku, bo tak nazywało się wówczas to miejsce. Gwałtowny rozwój słynącego z handlu kozami ośrodka spowodował, że 9 lat później podkomorzy lubelski Grot z Ostrowa erygował miasto, które w 1468 r. otrzymało od Kazimierza Jagiellończyka przywilej lokacyjny. W 1534 r. nowym dzierżawcą został Mikołaj Mniszech – podkomorzy wielki koronny i starosta łukowski.

W 2. połowie XVI w. Radzyń stał się jednym z ośrodków kalwinizmu na ziemiach polskich. Pomyślny rozwój miasta trwał do poł. XVII w. Po „potopie szwedzkim” miasto utraciło znaczną część zabudowy. Od 1741 Radzyń był własnością rodu Potockich, którzy uczynili z miasta swoją siedzibę rodową, fundując rokokowy pałac (proj. Jakub Fontana). Pod koniec XVIII w. miasto znalazło się w rękach rodziny Sapiehów i pozostawało w nich do 1831 r., kiedy to córka księżnej Anny Sapieżyny Anna z Sapiehów Czartoryska i jej mąż Adam Jerzy Czartoryski sprzedała je rodzinie Korwin-Szłubowskich. Ci ostatni władali dobrami radzyńskimi do 1944 r. W 1867 r. został utworzony, należący do guberni siedleckiej, powiat radzyński, co przyczyniło się do podniesienia rangi miejscowości i jej wzrostu ekonomicznego, podobnie zresztą jak budowa linii kolejowej z Lublina do Łukowa.

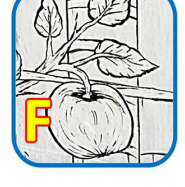
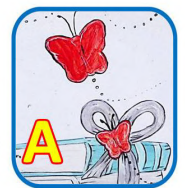
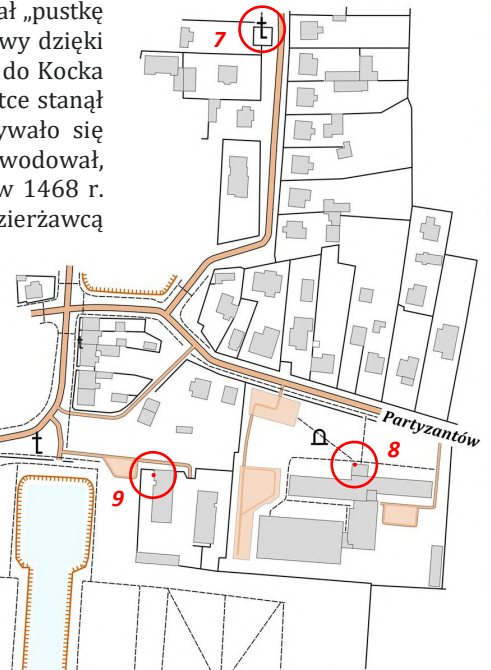
Opracowanie trasy i kreślenie mapy: Dariusz Mazurek
Aktualność: marzec 2025 r.
wersja 1.0

Na mapie czerwonymi i niebieskimi okręgami zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich zadano pytanie lub wykonano zdjęcie. Odpowiedzi na pytania i dopasowane do PK zdjęcia, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Uwaga! Zdjęć jest więcej. Wybierz tylko te właściwe.

Do przejścia: 4 km
Do odwiedzenia: 27 PK

Z Dreptusiem po Radzynie Podlaskim/W mieście misia

PK 1	Pomnik Karola Lipińskiego, urodzonego w Radzynie Podlaskim polskiego skrzypka, kompozytora, dyrygenta i pedagoga. <i>Jak ma na nazwisko autor popiersia?</i>
PK 2	Plac Wolności. Zegar słoneczny. <i>W jakich godzinach zegar „nie pokazuje” czasu? patrz pole cyferblatu zegara</i>
PK 3	Plac Wolności. Skwer Podróżników – pierwsze tego typu przedsięwzięcie w Polsce. Każdy globtroter odwiedzający miasto w ramach „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” odsłania na nim swoją tabliczkę. <i>Komu poświęcono pole z aż czterema łapami niedźwiedzia?</i>
PK 4	Zrewitalizowany w 2023 r. kosztem ponad 2 mln złotych Rynek z herbem Radzyna Podlaskiego w jego centrum. <i>Strzałki przy których dwóch miastach wskazują na niedźwiedzia?</i>
PK 5	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim. Tablica pamiątkowa. <i>W 80. rocznicę jakiej akcji ją odsłonięto?</i>
PK 6	Budynek gimnazjum sejmikowego, w czasie wojny szkoła rzemieślnicza, a po jej zakończeniu m.in. szkoła zawodowa. <i>Jaka organizacja działała na terenie szkoły w okresie okupacji?</i>
PK 7	Krzyż w miejscu straceń Powstańców Styczniowych. <i>Ile lat miała najmłodsza z ofiar egzekucji?</i>
PK 8	Budynek I LO w Radzynie Podlaskim. Przy wejściu do szkoły znajduje się kapsuła czasu oraz tablica pamiątkowa. <i>Jak nazywała się wspomniana na niej wieś królewska?</i>
PK 9	Tablica pamiątkowa dla uczczenia nauczycieli, którzy oddali swe życie za Polskę w czasie okupacji. <i>Jak miała na imię jedyna kobieta wymieniona na tablicy?</i>
PK 10	Radzyński Ośrodek Kultury mieszczący się we wzniesionym w 1756 roku dawnym budynku oranżerii. <i>Ile schodów trzeba pokonać, aby dojść do „Galerii Oranżeria”?</i>
PK 11	Dwa modrzewie, pomniki przyrody liczące sobie już ponad 300 lat. <i>Jak wysoki jest Stanisław?</i>
PK 12	Panorama Pałacu Potockich od strony Grobli Paradnej. Mapa szlaków rowerowych w Radzyńskiej Krainy Serdeczności. <i>Jaki obiekt znajduje się w legendzie mapy między pomnikiem a miejscem wypoczynku (wiatą)?</i>
PK 13	Kaplica Aniołów Stróżów z XVII w. fundacji ówczesnego właściciela Radzyna Stanisława Antoniego Szczuki. Jest to prawdopodobnie pamiątka po stojącej tutaj już w XV wieku pierwszej świątyni w mieście – drewnianym kościele Świętej Trójcy. <i>Ile drzew rośnie w bezpośrednim sąsiedztwie kaplicy?</i>
PK 14	Zabytkowa kapliczka pamięci Ignacego Łuczycykiego m.in., wójta Kąkolewnicy, a później dzierżawcy folwarku Derła. <i>Kto jest jej fundatorem?</i>
PK 15	Zaliczany do najwspanialszych rezydencji rokokowych Europy radzyński zespół pałacowo-parkowy. <i>Nad czym pracował tutaj Ignacy?</i>
PK 16	Teren kościoła Świętej Trójcy z I poł. XVII wieku. To pierwszy murowany kościół na ziemi łukowskiej. Jego fundatorami była wpływowa magnacka rodzina Mniszchów. Świątynię wzniesiono w stylu renesansu lubelskiego. Figura Matki Boskiej z 1904 r. <i>W jakim zakładzie kamieniarskim wykonano figurę?</i>
PK 17	Pomnik błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki wzniesiony w 30. rocznicę jego męczeńskiej śmierci. Znajdująca się obok pomnika tablica pamiątkowa odsłonięta w czerwcu 2004 roku. <i>Komu ją dedykowano?</i>
PK 18	Brama – dzwonnica. Tablica pamiątkowa. <i>Co zrobili Jastrząb i James w noc sylwestrową?</i>
PK 19	Budynek, w którym w czasie wojny mieściła się siedziba Gestapo, a po wojnie pomieszczenia Urzędu Bezpieczeństwa. Na terenie posesji, w parterowym, murowanym baraku numer 5A, znajdował się areszt. Do tej pory na jego ścianach widoczne są wydrapane przez więźniów inskrypcje. <i>Kto ufundował tablicę pamiątkową?</i>
PK 20	Ulica dr. Chomiczewskiego, przedwojennego lekarza, społecznika i filantropa, dyrektora szpitala miejskiego. <i>Ile osób stoi przed budynkiem synagogi?</i>
PK 21	Pomnik Konstytucji 3 Maja odsłonięty w 200. rocznicę wydarzenia. Jego autorem jest Marian Świsł, nauczyciel rzeźby w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Nałęczowie. <i>Jaka litera znalazła się między „W” a „K”?</i>
PK 22	Tablica pamiątkowa nawiązująca do lokacji miasta. <i>Ile wynosi suma wszystkich cyfr na tablicy?</i>

PK 23-27 (dopasuj zdjęcie)

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: trip.poczta@onet.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę na stronie internetowej <http://dreptus.pl>